

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1670

Quæst. 6. An voluntas diuina omnia mala odio habeat, aut possit odio
habere. Et vtrùm necessariò, vel liberè.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77011)

per simplicem, necessariam, ac praviam obiecti complacentiam tangitur semper, & inducitur ad volitionem efficacem obiecti: ob idque eiusmodi complacentia in ijs, quæ constituunt auxilium gratiæ enumeratur a Theologis in Tractatu de gratiâ ex mente eiusdem Augustini, qui eam, quando auxilium est efficax, victri- cem delectationem vocavit. Igitur simplex cõplacentia de bonitate possibili creaturarum non libera, sed necessaria est in Deo. Hoc argumento vtuntur Ruiz, & Ripalda. Sed probatio minoris, in qua torum eius momentum stat, inefficax valde mihi est. Nam August. cuius verba dedimus supra num. 51. solum dicit ad rem *Artifici suo placuisse iam factum, quod placuerat in arte faciendum*. Hoc autem non est, asserere, simplicem complacentiam obiecti semper, & necessario præcedere in Deo ad decretum efficax eius; & multò minùs ad libertatem proximam actus primi talis decreti pertinere. In nobis autem, etsi plerumque præcedat complacentia simplex obiecti, quod efficaciter amamus; certius est, non debere illam semper, atque necessario præcedere. Quòd si vt implurimum non libera, sed necessaria est; ob idque ad gratiam operantem dicitur pertinere; certè huiusmodi necessitas ex defectu deliberationis, quam ipsa complacentia præuenit, nascitur, vt omnes Theologi fatentur; de quo videri potest Vazq. 1. par. disput. 88. cap. 2. num. 20. & 24. Necessitatem autem ex defectu deliberationis oriundam ad Deum transferre, non licet. Ex quo patet, necunde probari efficaciter, complacentiam simplicem de bonitate possibili aut semper debere in Deo præcedere ante decretum efficax eius; aut ad libertatem actus primi talis decreti necessario requiri; aut denique eam non liberam, sed necessariam esse debere. Adde, non debere esse talem, etiam si ad potentiam proximam decernendi requireretur necessario. Nam intentio finis ad potentiam proximam eligendi media requiritur necessario; & tamen in Deo intentio finis libera est. Tum cognitio de existentia meriti, quæ etiam est libera in Deo ad potentiam proximam remunerandi meritum ipsum necessario requiritur. Ex quo apparet, argumentum factum etiam in maiori peccare. Quia non omne requisitum ad omnem libertatem proximam decretorum Dei debet esse Deo necessarium. Ob idque neque omnis libertas Dei proxima perfectio est simpliciter simplex: cum plures sint, quæ contingenter possent illi deficere, deficiente aliquo actu libero, quem necessario præsupponunt, vel quo complentur.

72 Quintò obijcitur. Vt sit Deo libera complacentia simplex possibilem pura eius omisio debet esse Deo possibilem: eo quòd talis complacentia non habet in Deo actum incompatibilem, quòd eius omisionem valeat cauare. Sed nulla omnino pura omisio est Deo possibilem. Ergo. Imprimis, datà maiori; nego minorem. Quia in Deo possibilem est pura omisio, vt ostendi disput. 31. quæst. 5. Deinde nego etiam maiorem. Quia in Deo possibilem est affectus efficax quasi reflexus de omisione complacentiæ simplicis possibilem; qui & sit incompatibilis cum ipsa complacentiâ, & cauaret eius omisionem.

73 Sextò obijcitur. Peccatum existens necessario displicet Deo; sicut necessario placet opus honestum: necessario etiam placet ipsi humani-

tas Christi Domini sancta infinitè. Ergo & bonitas possibilem placet ei necessario. Nego antecedens; si sermo sit, vt in præfenti est, de necessitate quoad exercitium. Quam certè non habet diuina voluntas ad displicentiam de peccato, vt constabit ex dicendis quæst. 6. neque ad complacentiam de honesto opere; neque ad amorem humanitatis etiam vt coniunctæ cum diuinitate eam infinitè sanctificante, vt satis constat ex dictis supra quæst. 2. propos. 2.

Propositio 2.

Amor simplex, quo Deus amat creaturas iam existentes; supposità earum existentia, non necessarius, sed liber est per se immediatè, & ratione sui.

Hæc propositio eisdem argumentis, ac præcedens, venit probanda. Quorum præcipuum est; quòd bonitas creatura iam existentis non minus, quàm bonitas creatura possibilem, limitata est, & multis mixta imperfectionibus; atque ad partem attrahens, partimque auertens à sui amore voluntatem diuinam; subindeque relinquens eam liberam ad amandum, aut non amandum. Recole cetera, & huc applica.

Modò ex dictis in tota hac quæstione concludo, Deum non esse necessario omnivolentem; sicut est omnipotens, & omnisciens. Quia non vult necessario omne bonum, adhuc affectu simplici: sicut necessario cognoscit omne verum, & potest facere omne possibile. Id quod docentur S. Th. 1. p. q. 19. art. 3. ad 6. & art. 6. ad 2. & 1. contra Gent. cap. 81. fine. S. Bonau. in 1. dist. 45. art. 1. q. 2. Albert. Carthus. & alij. Vide Ruiz disput. 6. de Vol. sec. 5.

Ex dictis autè tum in hac, tum in duabus quæstionibus præcedentibus liquidò apparet, Deum omnia bona creata tam possibilem, quàm existentia liberè amare posse. Defactoque amare omnia, & singula existentia eo amore efficaci, quo cauaret illa. Possiblem autem defacto iuxta mensuram sibi honestissimam amare, qua ratione amat; atque etiam existentia quoad simplicem eorum affectum. Quenam autem sit hæc mensura, & an ad omnia bona, vel solum ad aliquæ extendatur, ad omnemque modum possibilem amandi illa, vel solum ad aliquem, Deus scit. Sequitur nunc, vt videamus num Deus pariter per odium possit versari, aut versetur circa omnia mala; sicut per amorem versari potest, versaturque circa omnia bona distincta à se.

QVAESTIO. VI.

An voluntas diuina omnia mala odio habeat, aut possit odio habere. Et vtrum necessario, vel liberè.

Quædam attingam in hac quæstione, quæ non video tacta ab Auctoribus. Accipio autem odium latè, prout ad quemlibet actum bona se potest extendere. Nam de odio, & ceteris actibus speciatim sumptis ago ex professo in alio cap.

disputat. 34. Porro quot modis malum diuidi possit, superius disput. 32. quæst. 1. visum est. Præterea tamen pro re præsentis illud in malum culpæ, & malum pænæ, & malum naturæ diuidi potest; prout ab aliquibus diuiditur. Vel factius in malum morale, & physicum, comprehendendo sub morali sola peccata, sub physico cætera mala, quæ peccata non sunt.

Propositio 1.

Deus peccata odio habet de facto: atque etiam peccatores qua tales.

78 Hæc propositio est de fide, tradita sæpe in sacris Litteris. Plal. 44. *Dilexisti iniquitatem, & odisti iniquitatem.* Iudith. 5. *Deus illorum odii iniquitatem.* Sap. 12. *Quos exhorruisti Domine, quoniam odibilia tibi opera faciebant.* Sap. 14. *Similiter odio est Deus impius, & impietas eius.* Ecclesiast. 12. *Altissimus odio habet peccatores.* Ad Rom. 1. *odibiles Deo.* Ecclesiast. 5. *Displicet enim Deo infidelis, & stulta promissio.* Et alias passim. Vnde Concilium Araus. sub Leone Magno, peccatum Deo displicere definit, dum ait *Suam voluntatem homines faciunt, non Dei, quando id faciunt, quod Deo displicet.* Id quod etiam passim affirmant Patres, & Scholastici. Quamquam enim nonnulli, vt Duran, Enric. Aureol. Capreolus, Nazarius, imo & S. Th. lib. 1. contra Gent. cap. 96. vniuersaliter pronunciauerint, Deo non couenire odium, nisi similitudinariè, & per metaphoram; at cæteri cum Magistro in 3. distinct. 32. cap. ult. cum ipsoque S. Thom. 1. p. q. 20. art. 2. ad 4. vnanimiter sentent, fas non esse, negare Deo odium propriè dictum circa peccata, & peccatores propter loca Scripturæ commemorata, quæ simpliciter, & absolute illud affirmant; adeoque sunt frequentia, vt sine ingentibus incommodis ad sensum translatum, & metaphoricum illa non possint detorqueri. De quo videndi sunt Molin. ad dictam quæst. 20. S. Thom. art. 1. Arub. ibidem num. 6. Vazq. 1. p. disput. 84. cap. 3. Herice disput. 20. cap. 4. Soar. lib. 3. de Attrib. capit. 7. Ruiz disput. 54. de Volunt. sect. 1. Alarc. tract. 3. disput. 7. cap. 3. & alij. Ratio autem propositionis est. Quoniam peccata, vt pote malorum omnium pessima, odibilia sunt Deo, dignaque, vt ab ipso de facto odio habentur. Esse autem eiusmodi, ex se est satis, superque notum; magisque innotescet ex dicendis proposit. 3. Quælis verò naturæ sit odium, quod Deus habet circa peccata, & peccatores, infra disp. 34. quæst. 7. exponetur.

79 Hæc vt minimum de peccatis existentibus, siue futuris vera sunt. Nam de ijs citra omnem dubium loquuntur loca Scripturæ, Patres, & Theologi. De purè possibilibus est dubitabile, an etiam sint odibilia Deo. Qui enim negant, creaturas purè possibles, quæ bona possibilium sunt, esse Deo amabiles, vt vidimus quæst. 4. eodem iure tenentur negare, peccata purè possibilium esse odibilia Deo. Contra quos etiam stare tenentur, qui eos in eo puncto impugnaverunt. De quo ibi.

Propositio 2.

Peccata purè possibilia odibilia sunt; atque adeo vt possibilium præcisè à Deo possunt odio haberi, 80

Hæc propositio eodem modo probanda est, seruata proportione, ac supra quæst. 4. proposit. 1. probauimus, creaturas purè possibles amabiles esse à Deo. Quia, sicut se habet bonum possibile respectu amoris; ita se habet malum possibile respectu odij. Recolantur argumenta ibi facta, & applicentur in præsentem.

81 Iam de malis physicis pauci Auctores agunt expressè. Nihilominus Ruiz disp. illa 54. sect. 1. cum dicat, præcisè peccato, nihil Deum odio habere eorum, quæ sunt, in quantum sunt; addit, in hac conclusione conuenire omnes Theologos, nemine contradicente. Sed videtur loqui tantum de facto, nam de possibili expressè nihil decreuit.

Propositio 3.

82 Existimo, cætera cuncta mala physica, præter peccatum, quæ verè, & propriè mala sunt, siue ea sint possibilium, siue existentia, à Deo posse etiam odio haberi. Imo fortasse de facto nonnulla saltem odio habet.

Ratio est. Quia omne verum malum quale odibile est ex suo conceptu, & proprium obiectum displicentiæ, vt inconfessò apud omnes est, & satis ex se notum; traditumque à S. Thom. 1. 2. quæst. 29. art. 1. Nam, sicut bonum quoduis allicit, & trahit ad se voluntatem; ita quoduis malum illam retrahit, & auertit à se. Aliundeque in odio, seu displicentiâ cuiusvis mali nulla cernitur imperfectio. Ergo nullum est malum physicum, quod nequeat à Deo odio haberi, siue ei displicere. Et confirmari potest. Quia eiusdem perfectionis, & honestatis est, odisse malum, & velle bonum tali malo contradictoriè oppositum: est enim adeo æquiualens velle contradictorium mali, & odisse ipsum malum, vt pro eodem vsurpetur ab Arist. lib. 2. Reth. cap. 4. ad finem dicente. *Odisse est velle, vt non sint, ea, quæ odio prosequimur.* Sed Deus bonum contradictoriè oppositum malo physico citra dubium amare potest. Ergo & odisse malum physicum.

83 Obijci tamen potest ex Ruiz vbi supra. Primo illud Sap. 11. *Diligis omnia, quæ sunt: & nihil odisti eorum, quæ fecisti.* Vbi significari videtur, Deum nullum malum physicum odio habere. Respondeo, esse id significaretur, summum probari, Deum de facto non odio habere mala physica. Secus, non posse illa odio habere, prout nostra propositio fert. Sed melius respondeo secundò; verba Sapientis solum negare Deo odium rerum ab ipso Deo factarum prout sunt obiectum tum dilectionis, tum omnipotentis diuinæ, quæ ratione non sunt mala, sed bona: non item odium malorum physicorum, quatenus ea mala sunt. Imo, si expositioni Patrum standum est, solum negant odium efficax talium rerum incompatible cum earum amore efficaci: non displicentiâ simpli-

Que

simpli-

simplicem cum tali amore compatibilem. Air enim August. tract. 110. in Ioan. inter medium, & finem, ipia eadem verba Sapientie ponderans. *Non enim, quodcumque odisset, esse voluisset; aut omnino esset, quod omnipotens esse noluisse, nisi in eo, quod odit, esset etiam, quod amaret.* Et Clemens Alex. lib. 1. Pedagog. cap. 8. sub initium. *Nihil enim, inquit, esset, quod odio habet Dominus. Non enim aliquid quidem odit, vult autem, id esse. &c. Si quid ergo odio habet Verbum, id vult non esse. Nihil est autem, cuius non causam Deus, quod id sit, prebeat. Nihil ergo odio habet Deus.* Ecquis non videat, hos Patres de odio dumtaxat efficaci loqui? cum tamen odium simplex vel expressè videatur Augustinus cum amore rerum componere.

84 Secundo obiicit Ruiz. Quod odio prosequimur, ei malum volumus. Sed Dei voluntas nequit inclinari, vt velit malum. Ergo nec potest odio prosequi ea, quæ sunt. Hæc ratio, si quid probaret, probaret utique contra ipsum Ruiz, neque peccatum posse Deum odio habere. Qua ratione ergo Deus odit peccatum, & peccatorem, vel in eo displicendo, vel etiam illi volendo malum, vt potest citra incommodum; eadem potest odisse cætera mala physica.

85 Tertio obiicitur. Omnis actus voluntatis diuinæ terminatus ad creaturas pro obiecto formali habet diuinam bonitatem. Sed erga hanc nequit in Deo odiū esse. Ergo neque erga creaturas. Hoc etiam argumentum, si quid probat, probat, Deum non posse odio habere peccatum. Respondeo ergo, aut odium malorum Deo possibile pro motiuo formali non habere bonitatem diuinam, sed solam malitiam obiecti mali iuxta doctrinam traditam supra disput. 32. quæst. 2. aut, si habet, illud quidem relatè ad bonitatem diuinam amorem esse; et si fit odium relatè ad mala; quemadmodum actus, quo amico volumus mala ex complacentiâ eius, respectu amici amor est, et si fit odium respectu ipsorum malorum.

86 Quarto obiicitur. Deus nullam creaturam existentem vult non esse. Ergo nullam creaturam existentem odio habet. Quia ex Arist. lib. 2. Reth. cap. 4. *odisse est velle, vt non sint, ea, quæ prosequimur odio.* Concedo totum, si sermo sit de odio efficaci. De simplici autem dico, bene posse componi cum amore efficaci, quem Deus habet circa creaturas existentes. Sed est non possit. Saltem circa creaturas posibles quatenus malas, & alia mala physica negatiua, quid veat, habere Deum odium aut simplex, aut efficacax. Mitto alia leuiora ex dictis solutu facilia,

Propositio 4.

87 Omne malum siue morale, siue physicum non necessariò, sed liberè est odibile à Deo. Liberèque odio habetur de facto, quodcumque odio habetur.

Probatio huius propositionis ex dictis questione præcedenti proposit. 1. petenda est. Nam, quo iure bonum creatum ad sui amorem non necessitat Deum, eodem malum quoduis non debet Deum ad odium sui necessitare. Omne, quippe malum etiam morale limitatum est, propterea que non valens rapere, determinateque ad sui odium voluntatem diuinam. Et quamuis

admittamus id, quod nonnulli opinantur, peccatum in ratione offenz Dei, aut etiam malitie moralis esse infinitum malum, adhuc non teneatur asserere, illud necessitare Deum ad odium sui. Quia infinitudo peccati, stando etiam in eâ sententiâ, tanta non est, vt careat omni ratione retrahente voluntatem diuinam ab odio eius. Imprimis enim omne peccatū aliquid physicum inuoluit, quod aliqua ratione est bonū, & amabile à Deo. Deinde nullum peccatum inuoluit in se, omne malum possibile formaliter, aut æquivalenter, quantumvis dicatur illud esse infinitum. Hoc autem ipso, quod caret aliqua malitiâ, rationem habet, qua detineri possit voluntas Dei, ne necessariò per odium in illud feratur. Quemadmodum bonum quoduis creatum; quantumvis immune ponatur ab omni imperfectione positua, siue malitiâ propriâ; hoc ipso, quod malitis caret perfectionibus, multisque ob id imperfectionibus negatiuis immixtum est; satis habet, quo voluntas diuina ab eius amore retrahi possit, vt illud non necessariò, sed liberè amet, iuxta doctrinam latius traditam loco citato. Quæ ad rem præsentem est applicanda proportione seruata.

Propositio 5.

Deus de facto in eâ mensurâ, & proportione odio habet mala siue moralia, siue physica, siue purè possibilis, siue existentia, qua sibi honestissimum, & decentissimum est, ea odio habere.

Hæc etiam propositio ex dictis quæst. 4. proposit. 2. colligitur. Nam, cum Deus ad operandum honestissimè sit necessitatus moraliter, vt disput. 32. quæst. 3. stabilimus; non potest non in omnibus suis actibus liberis (qualis malorum odium est, vt ostendimus) menturam tenere honestissimam tam ex parte obiectorum, quam ex parte ipsorum actuum, iuxta præscriptum earum virtutum, ad quas tales actus spectant. Quam autem sit ista mensura nos determinare non possumus. Deus scit.

QVAESTIO VII.

Vtrum Deus aliquo modo possit amare qualibet mala. Et odisse qualibet bona. Vbi de peccato possibili.

Suppono vt certum, Deum se ipsum nullatenus posse odio prosequi. Quia in se nihil male cernere potest, quod possit ad odium, siue displicentiam mouere, imo ne leuem quidem vnam imperfectionis negatiuæ, quæ possit ab amore retrahere. Quocirca necessariò etiam quoad exercitium se se amat, vt vidimus quæst. 1. proposit. 1. Hæc de Deo sumpto secundum se. Nam Deus vt clarè visus, aut aliter creaturæ bonus, non est, cur nequeat terminare affectum suum, quo nolit ipse tale bonum creaturæ. Huiusmodi tamen affectus non Dei, sed ipsius creaturæ dicendus est odium iuxta doctrinam datam